

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1461/21
31.1.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Вуковић, председника већа, Станиславе Митровић и Татјане Лемајић, чланова већа, у парници тужиоца “Еurobank” а.д. Београд, Вука Караџића бр. 10, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из Новог Сада, Грчкошколска бр. 1, против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Славица Радоичић, адвокат из Ваљева, Др. Пантића бр. 77, ради дуга, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Ваљеву П 16/20 од 5.2.2021. године, у седници већа одржаној дана 31.1.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена жалба тужене изјављена против ставова првог и трећег изреке пресуде Вишег суда у Ваљеву П 16/20 од 5.2.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Ваљеву П 16/20 од 5.2.2021. године у ставовима другом и четвртом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом ставом првим изреке укинута је у целини решење о извршењу Основног суда у Ваљеву И Ив бр. 272/18 од 18.7.2018. године. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезана тужена да тужиоцу на име дуга по основу Уговора о кредиту бр. ... од 9.7.2007. године, Уговора о јемству од 9.7.2007. године, Уговора о пословном револвинг оквирном кредиту плус бр.... од 31.5.2007. године и Уговора о јемству од 31.5.2007. године исплати износ од 31.189,58 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев преко досуђеног у ставу првом изреке до траженог износа од 33.853,23 евра на име главног дуга и редовне камате по наведеним уговорима, у делу у којем је тражена исплата законске затезне камате на износ од 33.853,23 евра почев од 19.7.2018. године па до исплате као и за износ од 5.420,84 евра

на име камате за доцњу обрачунату до 18.7.2018. године по уговору о кредиту и износ од 11.689,02 евра на име камате за доцњу обрачунату до 18.7.2008. године о уговору по пословном револвинг оквирном кредиту плус. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова спора исплати износ од 321.235,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу побијајући је у целости из свих законских разлога.

Испитујући првостепену пресуду у границама прописаним чланом 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, број 72/11 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је нашао да је жалба тужене недозвољена у односу на ставове први и трећи изреке, а неоснована у односу на ставове други и четврти изреке.

Одлука у ставу првом изреке овог решења донета је на основу члана 401 став 1 у вези члана 378 став 3 ЗПП јер тужена нема правни интерес да пресуду побија у овим деловима, у односу на које је успела у поступку.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП на коју се неосновано указује жалбом. У пресуди су наведени јасни и непротивречни разлози о свим битним чињеницама, због чега пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према правилно утврђеном чињеничном стању, тужилац и “...” д.о.о. ... као корисник кредита закључили су Уговор о кредиту бр. ... од 9.7.2007. године по ком уговору је банка кориснику исплатила уговорени износ од 10.000,00 евра у динарској противвредности, а кредит је одобрен на 120 месечних рата, са уговореном каматом на износ кредита по стопи од 16,50%, с тим да ће на све доспеле а неблагоприятно измирене обавезе банка зарачунавати камату у висини од 0,1% на дневном нивоу, и Уговор о пословном кредиту плус бр. ... од 31.5.2007. године по ком уговору је банка кориснику исплатила уговорени износ од 20.000,00 евра у динарској противвредности, а кредит је одобрен на 120 месечних рата, са уговореном каматом на износ кредита по стопи од 16,50%, с тим да на све доспеле а неблагоприятно измирене обавезе банка зарачунавати камату у висини од 0,1% на дневном нивоу. Сада пок.ББ, бив.из ..., чији је правни следбеник тужена, приликом закључења оба уговора о кредиту са банком је закључио два уговора о јемству од 9.7.2007. године и 31.5.2007. године којима је преузео самосталну и неопозиву обавезу да у својству јемца платца, без приговора буде одговоран према банци за обавезу корисника кредита, односно обавезао се да ће испунити обавезу корисника кредита из уговора о кредиту у целости. Као средство обезбеђења испуњења обавезе по тим уговорима пок.ББ као јемац платца је банци издао по две бланко потписане сопствене менице са клаузулом “без протеста”, са посебним овлашћењем за попуну истих од стране банке а у вредности укупног потраживања банке према кориснику кредита, укључујући камате и трошкове. Због неиспуњења наведених уговора тужилац је дана 1.3.2010. године раскинуо уговор о плаћању на рате и донео одлуку о повреди уговора и прогласио обавезе дужника доспелим по оба наведена уговора о кредиту. Решењем Општинског суда у Ваљеву О

бр. 43/09 од 5.2.2009. године (које је правноснажно дана 12.3.2009. године) на целокупној заоставштини пок. ББ, бив. Из ..., преминулог дана 10.1.2009.године оглашена је за наследника његова супруга, овде тужена.

Укупно доспело потраживање банке према дужнику “...” д.о.о. ... на дан раскида уговора износи 50.963,29 евра, и то према Уговору о кредиту од 9.7.20027. године износило је 10.928,12 евра, од чега је доспела главница 9.254,04 евра, доспела редовна камата у износу од 1.374,42 евра и камата за доцњу до проглашења обавезе доспелом у износу од 299,66 евра а од дана објаве повреде уговорног односа па до дана подношења тужбе затезна камата по стопи Европске централне банке до 24.12.2012. године а потом по стопи која је прописана Законом о затезној камати за доцњу за наведени период износи 5.121,20 евра, укупно 16.049,32 евра. Према Уговору о пословном револвинг оквирном кредиту плус од 31.5.2007. године, на дан раскида уговора, доспела а неизмирена обавеза дужника износи 23.723,45 евра од чега 20.000,00 евра доспела главница, редовна камата износи 3.224,77 евра и камата за доцњу до раскида износи 498,68 евра. Висина камате за доцњу за период од раскида уговора па до подношења тужбе применом камате по стопи Европске централне банке до 24.12.2012. године а након тога по стопи прописаној Законом о затезној камати износи 11.190,52 евра, укупно 34.913,97 евра. Укупна вредност непокретности-пољопривредног земљишта које су биле предмет наслеђивања по оставинском решењу и то право власништва са уделом од 1/2 на кат.парц... у површини од 0.03.76 ha КО ..., право власништва на кат.парц. ..., ... са породичном стамбеном зградом на истој, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., све укупне површине од 6.66.49 ha КО ..., право власништва са уделом од 1/2 на кат.парц... са кућом на истој, ...,, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и ... све КО ..., износи 25.762,95 евра док укупна вредност објеката износи 5.426,63 евра, што укупно чини износ од 31.189,58 евра.

На овако правилно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилном применом члана 124 Закона о облигационим односима и члана 222 Закона о наслеђивању правилно обавезао тужену да тужиоцу накнади преостало потраживање у износу од 31.189,58 евра у динарској противвредности по важећем званичном курсу на дан исплате, односно до висине вредности наслеђене имовине коју је тужена као наследница пок.ББ у обавези да исплати тужиоцу, на који начин је оценио да је тужена пасивно легитимисана.

Правни претходник тужене је био не само облигациони дужник по основу уговора о јемству већ и главни менични дужник, а у питању је сопствена бланко меница коју дужник издаје повериоцу и овлашћује га да, по доспелости дуга поводом кога је меница издата, исту попуни и на основу ње наплати целокупно доспело потраживање без потребе за претходним предузимањем било каквих других меничних радњи, на који начин је тужилац и поступио, у складу са Законом о меници. Уговорно ослобађање од обавезе подизања протеста постоји када се у меницу унесе калузула “без протеста”, због чега су неосновани супротни жалбени наводи којима се указује на одредбе чланова 37 и 52 Закона о меници оцењени неоснованим.

На правилност побијане одлуке нису од утицаја жалбени наводи тужене којима се указује да се ради о меничном спору на основу веродостојну исправе-менице на основу које је поднет предлог за извршење. То што је тужилац као извршни поверилац

покренуо поступак за наплату свог потраживања према извршном дужнику на основу веродостојне исправе (менице) не значи да поступак мора да се оконча по одредбама Закона о меници. У конкретном случају, између тужиоца и правног претходника тужене није закључен апстрактни правни постао, већ каузални-уговор о јемству где је меница средство обезбеђења за случај неиспуњења обавезе из тог уговора. Пошто је основ потраживања тужиоца дуг из уговора о кредиту, чији је саставни део уговор о јемству закључен са пок.ББ, правилно је првостепени суд, и по налажењу овога суда, расправио однос по правилима облигационог права који важи за уговор о кредиту и уговор о јемству сагласно одредбама чланова 17, 262, 997, 1004 став 3 и 1065 Закона о облигационим односима. Због тога су жалбени наводи којима се указује да је тужилац морао поднети тужбу ради дуга по основу два уговора кредита на основу којих је пок.ББ закључио уговоре о јемству будући да он није био главни дужник већ јемац, оцењени неоснованим.

Неосновано се жалбом поново оспорава пасивна легитимација тужене јер је као иницијални акт поднет предлог за извршење на основу веродостојне исправе-менице коју је потписао менични дужник пок. ББ, те да постојање наследног решења није доказ да је потраживање пок.ББ прешло на тужену, као и да није било места примени одредбе члана 48 Закона о извршењу и обезбеђењу јер уз поднети предлог за извршење извршни поверилац није пружио доказ да је потраживање прешло на тужену а што не стоји у наследном решењу.

Ово из разлога што је предлог за извршење поднет на основу веродостојне исправе-менице сходно одредби члана 48 Закона о извршењу и обезбеђењу ("Службени гласник РС" бр. 106/15 са каснијим изменама и допунама) који у ставу 1 прописује да се извршни поступак води и на предлог и у корист лица које као извршни поверилац није означено у извршној или веродостојној исправи ако јавном или по закону овереном исправом докаже да је потраживање из извршне или веродостојне исправе прешло на њега, а ставом 3 да се одредба става 1 сходно примењује и када се извршни поступак води према лицу које у извршној или веродостојној исправи није означено као дужник. Дакле, извршни поступак се може водити и према лицу које у меници није означено као дужник уколико извршни поверилац на законом прописан начин пружи доказе да је обавеза са субјекта обавезаног веродостојном исправом прешла на лице означено као извршни дужник. У конкретном случају правноснажним решењем о наслеђивању Основног суда у Ваљеву тужена је оглашена за наследника иза свог пок.супруга ББ па у складу са чланом 222 Закона о наслеђивању одговара за његове дугове до висине вредности наслеђене имовине. Супротно жалбеним наводима, након смрти меничног дужника, менични дуг прелази на његовог наследника по сили закона.

Неосновано се жалбом указује да се након смрти меничног дужника гаси и јемство везано за веродостојну исправу чији је преминули био потписник тако да по основу поднетог предлога за извршење тужена није могла бити дужник. Ово из разлога што наследник када се прихвати наследства прихвата и обавезе по кредитима, међу којима су и оне када је покојник некоме био јемац. Постојање обавезе тужене огледа се у томе да је имовина коју је наследила, односно њена вредност већа од вредности дуговања оставиоца. Одредбом члана 222 Закона о наслеђивању прописан је обим наследникове одговорности за дугове-до висине вредности наслеђене имовине. Смисао наслеђивања је у томе да наследник, преузимајући право и имовину умрлог, преузима и

његове обавезе имовинске природе. Стога, за дугове оставиоца наследник сходно наведеној законској одредби одговора до висине вредности наслеђене имовине, с тим што сва каснија увећања или умањења заоставштине не утичу на обим наследникове одговорности.

Неосновано се жалбом указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези чланова 398 и 314 ЗПП наводима да уговор о јемству није достављен приликом подношења предлога за извршење, те да је суд дозволио преиначење тужбе и обавезао тужену да дуг исплати по основу уговора по наведеним кредитима и уговорима о јемству и на тај начин дозволио тужиоцу да фактички исправи пропуст који је починио приликом подношења иницијалног акта.

Наиме, одредбом члана 200 Закона о парничном поступку прописано је да је преиначење тужбе промена истоветности захтева, повећање постојећег или истицање другог захтева уз постојећи (став 1) а да тужба није преиначена ако је тужилац променио правни основ тужбеног захтева, ако је смањио тужбени захтев или ако је променио, допунио или исправио поједине наводе, тако да услед тога тужбени захтев није промењен (став 3). Имајући у виду наведену законску одредбу не може се закључити да је тужилац преиначио тужбу. Ово из разлога што је по предлогу за извршење тужиоца на основу веродостојне исправе-менице донето решење о извршењу И Ив бр. 272/18 од 18.7.2018. године. Наведено решење је по приговору тужене решењем Основног суда у Ваљеву Ипв Ив 104/18 од 25.10.2018. године стављено ван снаге у делу којим су одређени средство и предмет извршења и укинута спроведене радње и одлучено да ће се поступак даље наставити као по приговору против платног налога. Одредбом члана 460 став 3 Закона о парничном поступку прописано је да странке могу да износе нове чињенице и да прелазу нове доказе а тужени може да истиче и нове приговоре у погледу побијаног дела платног налога најкасније до закључења првог рочишта за главну расправу.

На првом рочишту за главну расправу тужилац је приложио Уговор о кредиту од бр. ... од 9.7.2007. године и Уговор о револвинг оквирном кредиту плус бр. ... од 31.5.2007. године на који начин је променио дотадашње наводе у погледу основа обавезе тужене у којим уговорима је у члану 4 тачка 4.3 било предвиђено да за обавезе по сваком од тих уговора гарантује ББ, ..., а према посебном уговору о јемству који чини саставни део ових уговора. Поред тога, тужена је у приговору истакла само приговор недостатка пасивне легитимације, а тек касније приговорила и висини потраживања као и да за обавезе правног претходника одговара до висине вредности наслеђене имовине, због чега у поступку није учињена наведена битна повреда.

Осталим наводима жалбе не доводи се у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, због чега, иако цењени нису посебно образлагани на основу овлашћења другостепеног суда из члана 396 став 1 ЗПП.

Одлука о трошковима поступка донета је правилном применом члана 153 и 154 ЗПП, с обзиром на успех тужиоца у спору који је заступан од стране пуномоћника из реда адвоката. Њихова висина правилно је обрачуната имајући у виду вредност предмета спора, применом важеће Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката у РС и Таксене тарифе из Закона о судским таксама.

Имајући у виду наведено, апелациони суд је одбио као неосновану жалбу тужене и донео одлуку као у ставу другом изреке применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку.

Будући да тужена није успела у жалбеном поступку, то јој не припадају трошкови другостепеног поступка, због чега је на основу одредбе члана 165 став 1 у вези члана 153 ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке ове пресуде.

Председник већа - судија
Ирена Вуковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић